

Izbaja vsak četrtak
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posebni listi dobje
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 51.

V Mariboru, dne 17. decembra 1903.

Tečaj XXXVII.

Slovenska zmaga.

Spodnještajerski Slovenci smo še v pre-
mnogih rečeh trdno vklejeni v nemške
verige. Na naši slovenski zemlji še nam za-
poveduje tujec. Nimamo prostih rok. Delo-
vanje slovenske politike mora torej stremi-
ti po tem, da zdrobimo sklep za sklepom na
tej verigi in se oprostimo težkih tujih okov.
V svoji domovini moramo biti Slovenci go-
spodarji, ne pa hlapeci!

»Slovensko društvo« v Mariboru deluje
vstrajno in dosledno v tem smislu. Kjerkoli
je bilo treba, da se Slovincem pridobi ugled
in vpliv, poseglo je vmes ter zasledovalo
stvar do končne zmage.

Letos so se vršile volitve v komisijo za
pridobninski davek in za osebno dohodninski
davek. V teh zastopih so sedeli doslej med
izvoljenimi udi sami Nemci, večinoma Mari-
borčani. »Slovensko društvo« pa je letos pri
obekratnih volitvah postavilo lastne kandidate
ter razvilo za nje potrebno agitacijo. Bilo je
mnogo dela in truda, posebno za upnike
z unaj Maribora so imeli veliko potov
in tudi stroškov. »Slovensko društvo« jim je
hvaležno za vse korake, a njih največa plača
je pač ta, da napor ni bil zaman. Pri obeh
volitvah smo Slovenci zmagali z vsemi
kandidati!

Pri volitvi za pridobninsko davčno ko-
misijo se je »Sloven. društvo« oziralo na tr-
govce in obrtnike. Izvoljeni so bili v IV. raz-
redu udje: Mat. Čagran, trgovec v Studencih
pri Mariboru; Mihael Serne, trgovec v Rušah;
namestnika: Rud. Bračko, gostiln. v Št. Ilju,

Mihael Turner. V III. razredu: Karol Sima,
trgovec v Peklu pri Poljčanah.

Pri volitvi za osebno-dohodnin. davčno
cenilno komisijo pa je »Slov. društvo« po-
stavilo kandidate iz kmetijskega stanu,
kar bo gotovo pri vseh kmetih mariborskega
glavarstva našlo neomejeno priznanje. »Slov.
društvo« se ni ravnalo tukaj po nemškem
vzgladu, kjer se meščani sicer pri vsaki vo-
litvi ližejo kmetom, volijo pa vendar le
sebe. Izvoljeni so v II. razredu kot udje:
Al. Velebil, kmet v Št. Petru pri Mariboru;
kot namestnik Franc Thaler, kmet v Št. Ilju
nad Mariborom. V III. razredu: Franc Pišek,
kmet v Slivnici pri Mariboru; kot namestnik
Fr. Šnuderl, učitelj v p. v Studencih pri Ma-
riboru. Vsi kandidati so blizu Maribora, da
se lahko udeležijo sej; a drugo leto se bode
društvo oziralo tudi na lenarski in bistrski
okraj.

Priobčili smo podatke o teh volitvah,
da se lahko davkoplačevalci mariborskega
glavarstva obračajo s svojimi željami do slo-
venskih udov omenjenih komisij; priobčili pa
tudi zaradi tega, da se tudi v drugih okrajih
Slovenci začno zanimati za take važne vo-
litve ter se otresejo v tozadevnih davčnih
rečeh nemškega jeroštva!

Politični shod v Jarenini.

Shod dne 13. decembra se je boljše ob-
nesel, kot smo si mislili. Akoravno ni bilo
vreme jako ugodno, je bila vendar zbrana
skoro vsa naša fara. Tudi vrli Šentiljčani so

nas iznenadili z obilnim obiskom. Naš pred-
sednik g. Thaler iz Št. Ilja je otvoril ob
četrt na 4. zborovanje. Pozdravil je vse nav-
zoče, posebno pa vrlega poslanca Roškarja.
(Navdušeni »živijo«-klici) Nato se je vršila
volitev novega odbora, katero prinašamo na
drugem mestu.

Zatem povzame besedo dežel. poslanec
g. Roškar. Njegove misli so bile na kratko
sledede: Nikakor mi niste naložili lahkega
bremena. Položaj za nas Slovence je jako
kritičen, a obupati ne smemo. Poročati bi
vam moral o delovanju v našem deželnem
zboru. A tisto, kar smo dosegli, je tako ma-
lenkostno, da vam najrajši ne bi poročal.
Večina v deželnem zboru nima najmanjšega
smisla za naše potrebe. Da, neki nemško-na-
cionalni poslanec se je celo izustil, da se
našemu kmetu-trpinu še predobro godi. (Klici
ogorčenosti.) Da bi vsaj nekaj storili, delali
smo pred vsem na to, da bi preosnovali vo-
lilno reformo. A ker ne bi bili mi Slovenci
sami ničesar dosegli, smo se združili z dru-
gimi kmetijskimi strankami. Sklenili smo kom-
promis s katol. konservativci in z »bauern-
bündlarji«, da se vsaj podpiramo v političnih
in gospodarskih rečeh. Vsega, kar smo zah-
tevali, nismo dosegli, a dobili smo četrto
kurijo. Slovenci imamo sedaj vsaj upanje, da
dobimo dva nova poslanca in da bodo vsaj
tiste stranke, ki drže z nami, imele večjo
moč v dežel. zboru. Volitev se bo skoro vr-
šila. Samo več politične zavednosti mora priti
med naše ljudstvo. Mi smo še preveč zaspani.
Predlogov smo predložili veliko. Jaz sem se
potegoval za one, ki so bili poškodovani po

Listek.

Nehvaležnost se sama kaznuje.

Poslov. F. L.
(Konec.)

Stari Karingar je kaj dobro vedel, zakaj
se mu mlada tako prilizujeta in to ga je še
bolj žalostilo.

»Dokler sem bil berač«, tožil je svojemu
prijatelju županu, »delala sta z mano kakor s
psom, ki je postal star ter si ne more več
služiti svojega kruha. Zdaj, ko slutita, da
imam denar, se mi prilizujeta kakor mački.
Ti ne veš, dragi, kako to človeka boli.«

»Pusti ju pri miru. Saj nista vredna, da
bi se zaradi njiju žalostil in jezil. Mogoče,
da še bosta enkrat svoje obnašanje obžalo-
vala.«

Stari Karingar se ni dolgo veselil svoje
dedščine. Leto potem, ob času košnje, ležal
je v svoji sobici na postelji. Vedel je, da
bode kmalo vzel slovo od nehvaležnega sveta.
Toda ta misel ni bila za njega strašna. Pred
nekoliko dnevi je poklical k sebi župana in
še dva druga moža, katerim je povedal svojo
zadnjo voljo. Potem je poklical župnika, po-
božno sprejel sv. zakramente za umirajočega
ter tako vdan v voljo božjo, mirno čakal,
kedaj da nastopi dolgo pot v večnost.

Mirno je ležal starček ter srkal sladke
duh lipovega cvetja, ki je duhtel skozi od-
prto okno. Njegove misli so mu uhajale v
preteklo. Celo njegovo življenje, polno truda,
skrbi ter žalosti in veselja je stalo pred
njegovimi očmi. Naenkrat mu pride na misel
njegova ranjka ženica, s katero je toliko let
srečno in zadovoljno živel. Blažen nasmehljaj
zaigra okoli njegovih ustnic, stegne roke
proti nebu, kakor da bi hotel koga objeti.
Toda takoj mu padejo nazaj ter zatrisne oči,
kakor da bi mirno zaspal. Ko so prišli do-
mači opoldne domov, našli so starčka že
mrtvega.

Tretji dan je bil stari Karingar slovesno
pokopan. Sin ni hotel, da bi ga ogovarjali,
zato je preskrbel lep pogreb, kakor se spo-
dobi za bogatega kmeta. Mlada Karingarica
je pretila škaf solz; ljudje so se suvali s
komolci ter si šepetali: »Sama hinavščina!
Tukaj joka in stoka, medtem ko bi se naj-
rajši smejala, ker bo tako bogato podedovala.«

Drugo jutro se je služila maša zadušnica
za rajnega, pri kateri nista bila samo sin in
sinaha, ampak tudi vsi sorodniki in prijatelji.

Po maši je čakal župan na mlada Ka-
ringarja ter ju povabil v občinsko pisarno,
kjer hoče prebrati pred njima in v prisot-
nosti prič oporoko. Tako je namreč želel
rajni.

Med potjo se jim pridružita dva moža
občinski svetovalec Šteb in gostilničar Rek;
to sta bili prič. Resno sta pozdravila mlada
in celo pot ni nobeden besedice izpregovoril,
ampak resno in molče so uadaljevali svojo
pot.

Ta molk in resnobni obrazi je neprijetno
dirnilo mlada in polastil se je obeh nekaj
nemir.

Prišedši v občinsko pisarno, ponudil je
župan vsem sedeže, potem je potegnil iz
nekega predala zloženo polo ter začel z
resnim glasom:

»Rajni Jožef Karinger je naredil pred
nekaj dnevi pri popolnoma zdravi pameti
svojo oporoko, katero sem podpisal jaz in ta
dva moža kot prič. Ker je pokojni želel, da
se prebere njegova oporoka v prisotnosti
njegovega sina Antona Karinger in njegove
žene Rozalije ter obeh podpisanih prič, ugo-
dim s tem njegovi želji.«

Med tem je razgrnil polo, ki jo je držal
v roki ter začel čitati:

»Oporoka.

V imenu troedinega Boga določim
tukaj mojo oporoko. Mojemu stvarniku
priporočam svojo dušo. Želim, da me moj
sin Anton Karinger, kot je njegova dol-
žnost, lepo po krščanski navadi pokoplje.

toči v mojem volilnem okraju. Dosegel sem vse. A glede drugih predlogov smo dosegli malo ali pa nič. Potegovali smo se za regulacijo Pesnice in Drave, predložili predloge radi višjih šol. A dotični predlogi so se oddali samo raznim odsekom, kjer ni o njih ne sluha. Posl. Roškar pove svoje mnenje o šolstvu. On je za nadaljevalne in nedeljske šole. Ker nam že nočejo dati višjih kmetijskih šol, bi se morali učiteljski izobraževati v raznih kmetijskih strokah, da bi potem v ljudskih in nadaljevalnih šolah učence v teh rečeh učili. Seveda bi se moral potem učni načrt spremeniti in učiteljem dati tudi primerna doklada. Poslanec pozivlja potem navzoče, naj se vendar oglašajo bolj za brezobrestna posojila. Preliminiranih je za to od dežel. odbora 200.000 K. Pa ravno s Spod. Štajerskega se premalo oglašajo kmetje za brezobrestna posojila. Zahtevati moramo in moško nastopati. Naj se v tem oziru kmetje obračajo na svoje poslance. Izdali se bodo tudi kmalu načrti za praktično stavbo hlevov. Te načrte naj kmetje izkoriščajo; vsak bo dobil podporo, kdor bo po enem teh načrtov izdelal hlev. Nadalje je omenil g. poslanec tudi lovsko postavo, katera pride na dnevni red pri prihodnjem deželnozborskem zasedanju. Kmetijski poslanci bodo na to delali, da se ta postava reši kmetu v prid. Davki se bodo povišali znanprej za 5%. A za to je odgovorna liberalna večina; program liberalizma pa je, dolgove delati. Upanje nam še daje edino naša mladina, ki se tako lepo izobrazuje v gospodar. in političnih rečeh. Zaupajmo na Boga, bodimo narodni, bodimo tudi trdnega verskega prepričanja, podpirajmo se med seboj in tudi Bog nas ne bo zapustil. Te besede so šle govorniku iz srca in so šle tudi do src poslušalcev. Vse je bilo navdušeno, ko je slišalo tako lepo govoriti kmeta, ki se sam bori s slabimi razmerami.

G. Thaler se zahvaljuje izbornemu govorniku in pove nekaj o brezobrestnih posojilih in o krivičnem oddajanju cepljenih trt od dežel. odbora. Štirikrat je že sam prosil dež. odbor za cepljene trte, a če je ob enajsti uri prosil, je bilo prehitro, ob dvanajstih pa je bilo prepozno. Tu se dežel. odbor ozira le na Nemce in nemškutarje. To je krivica! Bolj bi se moralo gledati na male posestnike, ki si ne morejo pomagati. A gleda se le na meščane, ki velikokrat niso podpore potrebni. Omenja krivično ravnanje s Haložani, kojim je izposloval dekan Žičkar podporo.

Marsikatera beseda se je še izrekla in v mnogih stvareh so kmetje vprašali gospoda poslance Roškarja za svet, ki jim je radevolje odgovarjal. Ker je načel društvo tudi gospodarsko, je še g. Mihelič poučil navzoče, kako se nastavlja trtnice.

Na to povzame besedo čast. g. Evald Vračko, ki utemeljuje resolucije in razpravlja nečuvvene krivice, ki se nam gode. Reso-

lucije, ki so bile jednoglasno sprejete, so sledeče:

I. Občni zbor katol. slov. polit. in gospod. društva s sedežem v Jarenini izraža svoje ogorčenje nad sedanjo Slovincem skrajno nepravilno vlado in izraža Körberju nezakupnico. II. Občni zbor ugovarja proti predstavljanju sloven. sodnijskih in davčnih uradnikov v nemške kraje in proti nastavljanju Slovincem skrajno sovražnih nemških in nemškutarjskih uradnikov na Sp. Štajerskem. III. Občni zbor obsoja sedanje sodnijske razmere na Koroškem in zahteva za Slovence enakovrstnost pri sodnijah, ki je vendar vtemeljena v temeljnem državnem zakoniku. IV. Občni zbor izraža svojo ogorčenost nad prakso vojnega ministrstva, nastavlja pri slovenskih polkih častnike, ki ne razumejo slovenskega jezika in pozivlja poslance, naj se potegujejo, da se nastavljajo slovenski častniki pri domačih vojaških oddelkih. V. Občni zbor ponavlja zahtevo, da se za spodnještajerske Slovence ustanove meščanske šole in ponavlja neštevilnokrat stavljeno zahtevo vseh Slovincem po slovenski univerzi v Ljubljani. Oc. jednem zahteva administrativno delitev sloven. Sp. Štajerja v političnem, kulturnem in gospodarskem oziru. VI. Očni zbor ugovarja tudi proti protekciji od strani štajerskega dežel. odbora pri obrestnih posojilih in pri oddajanju cepljenih trt. VII. Na občnem zboru tukajšnjega politič. društva v velikem številu zbrani očetje protestirajo zoper odlok večine tukajšnjega šolsk. sveta, da bi naj bil v 5. razredu jareninske šole učni jezik nemški. Ta odlok bije v obraz vsem temeljnim naukom zdravega vzgojeslovja.

Naše trgovinske razmere.

»V tretje gre rado«, pravi pregovor. Ko sem pred nekaj tedni pod omenjenim naslovom opisoval hiranje naše trgovine, priporočal sem v dveh člankih, naj bi se cvet naših rodoljubov zbral in ustanovil med našim ljudstvom toli potrebne trgovinske zadrage. V njih naj bi se zbrala vsa moč naše trgovine, ker le tako bi bilo moč konkurirati z nasprotnikom, kateri ima žalibog sedaj skoro vso trgovino v svojih rokah. Zlasti sem opozarjal na našo lesno trgovino ob Dravi, ter povdarjal, da pred vsem nam treba ustanoviti zadrugo za središče lesne trgovine na Spod. Štajerskem.

Da sem o vseh teh razmerah sodil prav, pokazal je zopet jasno zadnji lesni semenj v Ptuj ob Katarininem. Vsakovrstnega blaga se je pripeljalo iz Koroške in Pohorja nad 50 vagonov in čez 30 splavov, tako, da je je bilo res prav tesno na sejmišču. Še bolj tesno pa je bilo trgovcem, ki so z velikimi težavami in stroški spravili blago na trg, pa kmalu videli, da bodo delali le v svojo iz-

gubo. Le malo kupcev in še ti so slabi, ker »letina slaba, denarja ni«, slišalo se je do njih. Razume se lahko, da pri takih razmerah na sejmu ni bilo veselo, prodajalci so končno oddajali blago v očitno izgubo, zatrjujoč, da jih drugokrat ne bode z lepa več kdo videl na ondodnem sejmu.

Toda za nekoga so bile te razmere prav kakor pšenica v klasju in ta je znani žid. Videvši toliko blaga pa malo kupcev, je cenil, da bi naprej določil, pa tudi po tej in še nižji ceni veliko blaga dobil. Torej koroški in pohorski kmetje niso prišli na sejmu z blagom, da bi kaj pošteno stržili, niti da bi kmetom v dolinah postregli s pristnim blagom, nego oni so na svojih splavih in vagonih pripeljali le — židov dobiček!

Kaj je temu krivo, smo že gori nekoliko povedali. Slaba vinska letina, vsled katere kmet posebno v jeseni stiska z novci, ko ima še toliko drugih stroškov. Tudi se po zimi malo popravlja ter to delo odlaga na spomlad in se zanaša na takratni sejmu. Toda vsejedno bi še marsikdo rad kaj kupil, ko ne bi trebalo takoj plačati, ko bi namreč dobil blago na upanje. Morda mu že bližnja bodočnost zagotavlja, da bode dobil tu in tam novce, ali ravno sedaj jih še nima. Vsled tega kupčijo raje odloži.

Kadar pa pride resen čas za stavbo in popravljanje, takrat pa ravno sejma ni in on hočeš, nočeš, moraš imeti blago. Kje ga takrat vzeti, če ga ni drugje, nego pri židu. Če je tudi dražje in slabeje — boljše blago baje ti razpošiljajo v tujino, — za našega kmeta in trpina je že dobro kakoršno je. In če on ravno nima v rokah denarja, pa ima morda kaj pridelkov, vina ali zrnja, tudi s temi žid baranta, toda seveda po kaj znižani ceni. Ali če tudi teh kmet, uboga para nima za oddati, pa ima morda lepo polje ali pa dober vinograd, kjer se kažejo izvrstni pridelki. Tudi na to nado kmeta »milostni gospod« da nekaj blaga in tako priveže na se cele kraje, kjer se trpeče ljudstvo muči in dela za — njegov dobiček. Ali ni slika ta iz naših poljan ob Dravi dovolj žalostna in britka?

Toda to še ni najhujše, več baje še pride. Pri takih razmerah bode seveda nastal upljiv židovskega delovanja čedalje večji, da bo konečno imel vse pod svojim klobukom. Navrh — tako sem slišal — pa baje še stavi mesto Ptuj svojo parno žago, da bode ona s svojimi izdelki izpodrinila kmetijske trgovce, ki se še zdaj oglašajo na sejmu, tako da bodo ubogi kmetje res za gotovo prisiljeni kupiti blago le iz njihovih rok. S tem pa bodo prišli popolnoma v oblast nemško-židovske klike, kar je menda že davno preračunjen načrt omenjenega njih delovanja.

Ali naj se jim toraj prepusti kar ves blagostan prelepih okrajev Slov. goric, Ljutomer, Haloz in še več? Ali naj mi mežimo, medtem ko sovražnik tako marljivo dela v naš pogin? Dragi bratje rojaki, tega ne! Sedaj še je čas, da tudi mi kaj napravimo, dokler namreč nimamo še popolnoma zvezane roke. To pa storimo le, ako se stremose nameravane odvisnosti od židovsko-nemške strani ter se postavimo popolnoma na lastne noge.

To pa dosežemo na dva načina. Prvič skrbimo, da zopet oživimo hirajoče lesne sejme v Ptuj s tem, da se jih obilno udeležimo in ondi kmetje le s kmeti, kakor brat z bratom trgujemo. Da se to pomnoži, bi bil prav umesten še jeden novi sejmu proti koncu majnika, ko je setev končana, pa je pred košnjo še najboljši čas za stavbe pohištev in drugih poprav, za kar se potrebuje les. Vrhtega imajo takrat Pohorci največ blaga pripravljenega za oddati.

S tem bi bilo pomagano le v nekoliko. Da pa bi se naša domača trgovina za stalno postavila na lastne noge, nam je neobhodno potrebna čvrsta z a d r u g a, katera bi polagoma postala središče vse naše trgovine. Ona bi kupovala ob sejmih od kmetov les in ga ob priložnostih oddajala kmetom, vselej

Denar v gotovini, okoli 3500 gld., to je ostanek dedščine po pokojnem mojem stričniku Jakobu Karinger, določim za uboge v občini. Obresti od glavnice se naj podeli vsako leto na vernih duš dan petim ubogim, katere določita župnik in župan. Ostalo moje imovino kakor pohištvo itd. dobi Neža Knop, dekla pri mojem sinu Antonu Karinger, ker je bila proti meni vedno prijazna in postrežljiva. Moj sin, Anton Karinger, dobi za spomin moje srebrno žepno uro z verižico. Ako bi se bil proti meni obnašal, kakor se spodobi za sina, bi se ga bil drugače spominjal. Odpustim njemu in njegovi ženi nešteta žaljenja in jima voščim, da ne bi doživela na svojih otrocih tega, kar je meni marsikatero uro grenilo.

Račja vas, dne 20. junija 1897.

Tomaž Karinger, zapustnik.

Jožef Zarnik, Matija Šteb, Janez Rek, prič.

Župan zloži polo ter vpraša mlada Karingarja, ki sta sedela kakor okamenela: »Ali sta vse razumela?«

»To ni mogoče, to je nepostavno!« za-

kriči Karingarja vsa zelena od jeze.

»Oporoka je neveljavna, ker so postavni dediči izključeni iz dedščine. Tega ne morem odobriti,« vsklikne Karingar tresoč se od jeze.

»Jaz vama pa povem«, odgovori župan resno in s povdarkom, »da je oporoka veljavna, ker je po postavi sestavljena in je neovrgljiva. Rajni ni bil dolžan vama kaj zapustiti. Kajti zato, da vama je izročil najlepšo kmetijo v vasi brez dolga, sta se proti njemu tako nesramno obnašala. Vidva sta si sama kriva, da nista nič dobila. Sicer pa lahko vprašata pri sodniji.«

Nato so se razšli.

Ta dan je bil cel dan prepir v Karingarjevi hiši. Zakonska sta drug drugemu predbacivala, da je kriv, ker sta zgubila dedščino. Drugi dan se je peljal gospodar v mesto k sodniji vprašat. Toda še slabše volje se je vrnil. Kajti povedali so mu, da je vsak korak zastoj.

Cela vas se je škodoželjno smejala in vsakdo v vasi jima je privoščil to kazen.

po primerni ceni. Ona bi lahko posredovala ob večjih potrebah lesa, da bi se ta preskrbel in ne jemal iz rok, katere potem kmeta bičajo in tlačijo. Ona bi tudi lahko skupljevala pridelke n. pr. vino in zrnje, katerega sedaj gorjanci dobivajo za drag denar iz tujine, medtem, ko ga ubogi kmetje v dolini ne morejo spraviti v denar. Vse to bi zadruga lahko storila mislimo da od začetka z ne prevelikim kapitalom, ker bi se zraven tudi veliko z zamenjavanjem kupčevalo. S časoma pa bi vse naraslo samo ob sebi, samo da se stvar vzame v prave roke.

Ker je ta zadeva jako velike važnosti za razvoj naše trgovine, oziroma blagostanja našega ljudstva, ne morem si kaj, da ne bi je še enkrat priporočal v prevdarek našim rodoljubom. Naj bi se sklicala kje skupščina mož, vnetih za blagor ljudstva, kjer bi se vse to obravnavalo in sklenilo, potem tudi čvrsto delovati. To bi se lahko storilo že tekom zime, da v spomladi že lahko začnemo z dejanji pod zastavo »Zadruga za lesotrštvo v Ptuj«!

Naj bi te vrstice ne ostale samo na suhem papirju, naj bi se ne menilo samo o njih in prevdarjalo, dokler bi se stvar zopet ne založila med mnoge že osnovane načrte in pozabila. Predragi rojaki, tega ne! Lotimo se vendar že enkrat resno dela, s katerim edino le bomo osvobodili sebe in svoje potomce tujega jarma in tako zagotovili v našem ljudstvu obstanek! Nobenega izgovora drugega sedaj, na delo rojaki, na delo!

Kmet iz Pohorja.

Državni zbor.

Dunaj, 15. dec. 1903.

Sprememba ustave.

Preden se je zbornica dne 10. decembra odgodila, se je končala še razprava o spremembi ustave za Avstrijo. Vložili so se v tej zadevi trije nujni predlogi: V imenu Mladočehov dr. Forst, v imenu Rusinov Rumanjščuk in v imenu soc. demokr. žid dr. Ellenbogen. »Slovanska zveza« je sklenila radi spremembe ustave sledeče: »da se odpravijo žalostne razmere v drž. zboru; zagotoviti se mora politična in narodna avtonomija (samostalnost) in vpeljati enaka splošna tajna volilna pravica.« Kar nas štajerske Slovence zadeva, se pač ne moremo navduševati za politično samostalnost štaj. dežele; saj vemo, da od zdajšnje na Štajerskem vladajoče stranke nimamo nič dobrega pričakovati. Nam mora biti čez vse narodna samostalnost. Pa ker Hrvati v Dalmaciji in Čehi zahtevajo pred vsem politično samostalnost svojih dežel, moramo Slovenci v njihovi družbi zahtevati ravno isto.

Potemtakem si mislimo Slovenci to zadevo uravnano tako-le: V zdajšnjih kronovinah, v katerih prebivajo Slovenci, bi se morala vsakemu narodu zagotoviti samostalnost, v šoli in v uradu. Ta stvar je pa tako težavna, da niso vsi slovenski državni poslanci mogli glasovati za izraz v zgornji resoluciji, »politična samostalnost.« Poljaki so po svojem govorniku grofu Dzieduzicki izjavili, da ne morejo sedaj glasovati za spremembo ustave, ampak zahtevajo od vlade, da prej ko mogoče zopet skliče državni zbor, kateri mora pred vsem prenarediti pravilni red za zbornico. Predlog o spremembi ustave se je toraj odklonil. Neprijetno je bilo, da so se pri tej razpravi med seboj kavsali mladočehi in pa češki radikalci.

Interpelacije.

V zadnjih sejah drž. zbora so se vložila do vlade razna vprašanja. Krščanski socijalci in Jugoslovani so vprašali vlado, ako je res, da namerava naša vlada podaljšati znano vinsko klavzulo z laško vlado? Kljub temu, da je državni zbor soglasno zahteval odpravo te za nas tako krivične trgovinske pogodbe. Poslanec Žičkar je vložil interpelacijo, kdaj misli vlada vpeljati nedeljski počitek v od-

vetniških in notarskih pisarnah? in ako hoče zastaviti ves svoj vpliv, da se kmalu vpelja zavarovanje za nezgode in starost za zasebne uradnike? Vitez Berks je vprašal vlado, kdaj misli odpraviti velike napake pri porotnih sodiščih na Štajerskem? Poslanec Robič je vprašal finančnega ministra, kako more trpeti, da se slovenski davčni uradniki vedno predstavljajo na Zgornje nemško Štajersko, a slovenščine nezmožni davčni uradniki pa na slov. Štajer. Posebno je prijel ministra radi tega, ker je štaj. dež. davčni ravnatelj hudo napadel slovenskega davčnega uradnika radi tega, ker je prosil, naj ga prestavi iz nemškega Štajerja na slov. Štajer. Posl. Žičkar je vprašal fin. ministra: Zakaj je prepovedano od letošnjega leta naprej, da ne smejo vinarji, ki točijo pod »vejo« svoj lastni vinski pridelek, več brezplačno žgati lastne drože, kakor so smeli do zdaj in ali hoče povrniti denarne globe tistim, ki so kuhali drože in so točili pod »vejo«.

Razpust državnega zbora.

Zadnje dni se je v poslanskih krogih mnogo govorilo o tem, da utegne vlada razpustiti državni zbor. Ta govorica je pa neverjetna. Če se vršijo tudi nove volitve, ne bode vlada s tem nič pridobila. Bolj verjetna je druga govorica, da utegne dr. Körber vzeti slovo in napraviti prostor drugim možem, kateri ne bodo pokorne sluge nemških narodnjakov! Mogoče je že, da skozi ta dva meseca, ko ne bo poslanska zbornica skupaj, vtegne dr. Körber nagoovarjati Čeha in Nemce, naj se pomirijo med seboj. S kakšnim vspehom, je pa drugo vprašanje?

Dopisi.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. (Dimnikar.) Kakor je znano, bil je pri Sv. Križu sv. misjon. Vsak človek se rad potruji k tej veliki pobožnosti. Tudi jaz sem se tiste dni potrudil k Sv. Križu, a glejte čudo, kar nenkrat naletiva skupaj s kapelskim piskrovezom. Ta se me silno prestraši ter mi pravi: »Kaj delaš tukaj? Rajši bil bi doma ter pometal dimnike!« Ker me je ta tako oštel, sklenil sem iti domov ter takoj pričeti svoje delo. Nič hudega sluteč grem najprej v Videm, ker tam je vselej kaj »kšefta« za me. Grem toraj gor po Vidmu ter se ustavim pri gostilni g. Podrepška, a kako se prestrašim, ko že skozi okno zagledam, kako gosp. Podrepšek preobračajo eno debelo korondičo. Povedati vam moram, da jaz ne pometam samo dimnikov, temveč najrajši korondiče. Zato pa so takoj, ko so me g. Podrepšek zapazili, skrili tistega spaka, da bi jim ga jaz ne vzel ali s sajami umazal, kar najrajši storim. Napotil sem se dalje. Prišel sem do glavnega ljubitelja tega grdega spaka, k trgovcu Vogrincu. Kakor veste, je Vogrince zelo dober mož, ki vsakemu rad pomaga, najrajši pa, ako mu kdo poreče za »Štajerca«. Takoj je pripravljen, da mu ga naroči. Pa saj se boče menda že še poboljšal! Najbolj čisla Vogrince — v zahvalo dobrotniku č. g. Trstenjaku — tisto korondičo, ki duhovnike napada. Toda napotiti se moram dalje, sicer vse orodje, katero imam za ometati, tukaj prehitro porabim. Ne daleč, kar pri sosedu se gotovo nadejam, da bo gospodinjini zelo všeč, ako ji pometem dimnik. Komaj stopim v vežo, že me načelnik požarne brambe, Jurhan, pozdravi s ptujsko žabo v roki, ker je ravno študiral, kaj bi v njo o požarni brambi napisal. Toda ne smem se dalje muditi, ker je še več dela. Ko grem dalje, srečam Šmidlehnarjevega Lojzeka, ki je nesel korondiča skritega pod obleko domov. Doma čitajo vrli stariši in vzorne sestre »Slov. Gospodarja«, a Lojzek si nosi skrivoma Jurhanovega »Štajerca«. Ti, Lojzek, rajši pristopi k »mladeniški zvezi«, a »Štajerca« pusti, kjer je. Sedaj pa le urno, da vsaj pred večerom zgotovim, ker moram še nekatere omesti. Ze na Blagušu se usta-

vim pri prvi hiši, morda je tudi tukaj kaj »kšefta« za me. V hiši so bili Babičev stric, ki so ravno razprostrli to žabo na mizo ter jo hlastno prebirali. Ko bom drugikrat prišel pometat dimnike, pobral bom vse te spake, ker neki jako dobro ometajo dimnike, da si tako prihranim svoje orodje. Sicer pa mislim, da po novem letu ne bo toliko tega spaka. Kdor se pa ne bode poboljšal, tega bom pa pošteno ometel. Dragi gospod urednik, oprostite mi, da toliko besedujem, ker sem še sedaj začetnik, zato pa dosti znam. Drugikrat pa grem na svoj »kšeft« v Biserjane in Čakovo. Bodite pozdravljeni! Dimnikar.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Kat. politično društvo za konjiški okraj priredi dne 3. jan. 1903 politični shod, na katerem pridejo važna in zanimiva vprašanja v razgovor. Nastopilo bode več govornikov. Društvo že sedaj opozarja slovensko prebivalstvo na ta shod!

Občni zbor gospod. polit. društva v Št. Pavlu pri Preboldu se vrši 27. dec. ob 3. uri popoldan. Kmetje! pridite vsi k občenemu zboru!

Katol. politično društvo v Slatini ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 20. decembra ob 8. zjutraj v farovžu pri Sv. Križu. Vsi udje so uljudno povabljeni!

Osebnosti. Prestavljeni so: davčni pristavi gg.: Rudolf Sima k davkarji v Kozjem, Karol Doleček od okraj. glav. v Voitsbergu k okraj. glavarstvu v Mariboru, A. Dobrave od davkarje v Kozjem k davkarji v Mürzzuschlag; davčni praktikanti gg.: Jožef Čepin od okr. glav. v Celju k okraj. glav. v Konjicah, Anton Cvahete od davkarje v Konjicah k okraj. glav. v Celju, Franc Žuža od davkarje v Celju k davkarji v Cmurek in Ernest Schmidt k davkarji v Brežicah.

Iz pošte. Mesto poštnega upravitelja je razpisano pri mestnem uradu Sv. Anton v Slov. goricah. — Služba poštnega upravitelja v Moškajcih se je podelila poštni in brzojavni upraviteljici gospodični Mariji Meixner. — Gospa Karolina Troll v Vurbergu pri Ptujju je dobila tamošnje mesto poštno upraviteljice. — Pošta v Dolu je podeljena poštni upraviteljici gospej Franciski Draxler. — Od pošte v Bistrici ob kor. žel. bode poštni sel obhodil vsak dan dvakrat Laznico in Lembah. Istočasno se nastavi v Vrhovdolu poštni nabiralnik.

Častnim občanom je imenovala občina Bišečki vrh velec. g. dr. Josipa Kronvogla, deželno-sodnega svetnika pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Slovenska božičnica v Mariboru. V otroškem vrtecu družbe sv. Cirila in Metoda pri č. šolskih sestrah se bo letos vršila dne 23. decembra ob pol 4. popoldne. Slovenci iskreno povabljeni.

Mariborske novice. V zadnji občinski seji se je dovolilo »Südmarki« 300 K podpore. Poročevalec Pfrimer je predlagal v podporo 200 K. Seveda se je to zdelo občinskima svetovalcema Schmid in Nödl premalo, zato sta predlagala 300 K. Mesto ima dolgov kakor Dunaj in vendar imajo mestni očetje denar za podporo tega ponemčevalnega podjetja in na ta način kažejo svoje sovraštvo do Slovencev, od katerih živi večina od njih. — V petek, dne 11. t. mes. ob polu 1. po noči je povozil vlak na tukajšnjem koroškem koldvoru Jožefa Herman, ki je dobil težke poškodbe na levi roki in desni nogi. — Minoli teden nas je zapustil g. notar Kogej z gospo, ki sta bila jako priljubljena pri vseh tukajšnjih Slovencih. Odišla sta v Idrijo na Kranjsko. — Talijsko za rešitev življenja v

žnesku 50 K je dobil čevljarški pomočnik F. Šalkovič. — Zaradi raznih sleparij so prijeli v Mariboru brezposelnega sodarskega pomočnika Alojzija Haušel, doma iz Cezanjevec pri Ljutomeru. — V prisilno delavnico v Messendorf pri Gradcu je bil oddan Ant. Pelkhofer, ki je že bil dvakrat v prisilni delavnici. — Zaradi trpinčenja živine je prijel redar minoli četrtek splavarja Leonharda Gmeiner iz Mariburga. Pretopal je neusmiljeno konja, ki se je komaj premikal naprej. Pri policiji, kjer je bil zato kaznovan, je naznanil napačno ime. Zaradi tega je dobil od okrajne sodnje 48 ur ostrega zapora.

Viničarski tečaji. Deželni odbor štaj. je odredil, da se vršijo v svrhu izobrazbe v gojenju ameriških trt in sadnih dreves tudi letos viničarski tečaji. Isti bodo trajali od 15. februarja pa do 1. decembra 1904 in sicer se vršijo na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru, na dež. viničarskih šolah v Silbregu pri Lipnici in Ljutomeru, nadalje na deželni osredni trtni šoli v Sp. Bregu pri Ptuj. Leta 1904 se bode sprejelo v Mariboru 14, v Lipnici 20, v Sp. Bregu pri Ptuj 30 in v Ljutomeru 12 posestniških in viničarskih sinov, ki dobijo tam prosto stancvanje in hrano ter mesečno 8 K plače. Po sklepu tečaja dobijo obiskovalci spričevala, kako da so se učili. Prošnje je vposlati na deželni odbor štajerski najdalje do 15. januarja 1904.

Fram pri Mariboru. V nedeljo po večernicah so našli v framski župniji v neki plitvi mlaki mrtvega Janeza Petek, čevljarja iz Poperga, župnije Gornja Polskava. Hotel je najbrž v pijanosti preskočiti mlako, a je zadel ob korenino ter se zvalil v vodo.

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. Gospodinje, božični prazniki se bližajo in zopet bo potrebno, z raznovrstnimi stvarmi preskrbeti si hišo in kuhinjo. Mislím, da ne boste pozabile kupovati potrebne stvari edino v narodni trgovini Lončarec & Havelka. Tam se dobi zares izvrstno in sveže blago po nizkih cenah!

Nove ceste v Slovenskih goricah. Okrajna cesta Sv. Lenart—Sv. Jurij—Sv. Jakob v Slov. goricah se je letošnje jesen dodelala do Sv. Jurija. Upa se, da bo delo tekom štirih let do Sv. Jakoba v Slov. gor. končano.

Železnica Grobelno—Rogatec. Iz prvega vira se je izvedelo, da se železnica Grobelno—Rogatec otvori dne 21. decembra in se drugi dan začne redni promet (ako tega načrta zopet plazovi ne prečrtajo). — Vozni red bo po zimi sledeči: Iz Rogatec ob 5. uri 25 minut zjutraj, dojde na Grobelno ob 6. uri 58 minut; isti vlak pelja nazaj ob 9. uri 45 minut in dojde v Rogatec ob 11. uri 12 minut. Drugi vlak gre iz Rogatec ob 12. (ravno opoldne), dojde na Grobelno ob 1. uri 33. minut; nazaj pa pelje ob 3. uri 50 minut ter dojde v Rogatec ob 5. uri 17 minut.

Iz Sv. Ruperta v Slov. goricah se poroča: Dne 7. decembra je izstopila Pesnica ter na mnogih krajih tekla čez dež. cesto, ki vodi iz Maribora k Sv. Lenartu. Pri Sv. Marjeti bila je ob cesti straža, ki je branila ljudem pot k Sv. Marjeti, ker je bila nevarnost za življenje. Od Hrastovca do Sv. Andraža v Slov. goricah bili so vsi travniki pod vodo, da je bilo videti, kakor bi nastalo jezero. V sredo, dne 9. t. m. je začela voda padati in sedaj je promet zopet odprt. Občinske ceste pa so tako z vodo pokvašene, da še živina ne more hoditi po njih. Z vozom, četudi praznim, pa se ne sme nikamor podati. Dobro bi bilo, ko bi povabili ministrskega predsednika Körberja, naj bi se z deželnim glavarjem Attemsom sedaj pripeljal ter nekoliko pregledal Slovenske gorice, da bi se prepričala, kako skrbi dežela za slovenske kraje.

Ali je to slovenski nadučitelj? Slovenska šola v Št. Ilju nad Mariborom je toli srečna, da ima nadučitelja, ki ne zna več prav slovenski. Majhno slovensko deco uči

namreč ta posilinemski izgojitelj (čujte!) nemške pesmi (!) Šestletne otročiče slovenskih roditeljev pa učiti pesmi drugega jezika, tujega naroda! Gospod Sadu, ali je to izgoja? Vaš izgovor, da vam slovenska pesem ne gre, ker ste francoskega (!) rodu, velja pa ravno toliko, kakor če bi naš zajec rekel lovcu, ne smeš me streljati, ker si s Francoskega. Seveda, nočete priznati, da ste rodod Slovenec iz Kranjskega. Ali je morda tam kaka francosko-jezikovna kolonija? Tudi spričevala pišete v »tajčšprahi«! Kdo je pa razume? Nasim rodoljubom pa priporočamo, da gospodu »Francozu Sardou-ju« malo na prste pogledajo.

Ptujske novice. Umril je na Bregu pri Ptuj, dne 11. t. m. g. Juri Rolc, lišni posestnik in lastnik kopaljšča. Vrlemu možu sveti večna luč!

Iz Karčovine pri Ptuj se nam poroča: Mizarski mojster Martin Rečnik je prišel dne 4. t. m. nekoliko vinjen domov ter se začel prepirati s svojo ženo. Da bi hčer ne mogla braniti matere, jo je zaprl v čumnato. Nato je ustrelil svojo ženo, katero je nevarno poškodoval. Potem je odprl vrata v čumnato ter vstrelil hčer v glavo, kjer jo je nevarno ranil. Medtem je prišla žena k zavesti ter začela klicati na pomoč, na kar je mož zbežal. Isti dan proti večeru je prišel k nekemu zdravniku v Ptuj, kateremu je izpovedal, da je vstrelil ženo in hčer ter da je hotel tudi samega sebe usmrtiti, zadel pa se je samo v čeljust, kjer mu je krogla obtičala. Prepeljali so vse tri v ptujsko bolnišnico.

Zaradi sleparije je bil obsojen v Gradcu 25 letni agent August Jonke iz Oplotnice pri Konjicah na 15 mesečno ječo.

Hrastovec v Zavrču. Tukaj smo imeli dne 6. t. m. nesrečen dan. Kakor se sumi, je zlobna roka iz maščevanja zažgala gospodarsko poslopje Jožefe Mumlek, ki je do tal zgorelo. Ogenj je segel tudi po hišnem poslopju ter je upepelil.

V Slovenjgradu se je obesil delavec Naberšnik. Vzrok je neozdravljiva bolezen.

Celjske novice Dne 3. t. m. je umrl gosp. Blaž Terček v 80 letu svoje starosti. — Minoli teden je hotel pobegniti iz ječe cigan Krebs, ki je bil pri zadnjem porotnem zasedanju obsojen na sedem let ječe. Oddan bo v mariborsko kaznilnico, kjer bodo že pazili, da ne bo tiček ušel.

Šmarje pri Jelšah. Dne 8. t. mes. je utonila v potoku Predenci neka Ana Planinšek, delavka iz Zibike. Kako se je ponesrečila, se ne ve, ker so mrtvo našli v vodi.

V Gotovljah smo pokopali v petek, dne 11. t. m. pri velikanski vdeležbi vrlega nadučitelja g. Antona Šumljak. Bil je že dalj časa bolehen.

Iz norišnice v Feldhofu pri Gradcu je pobegnil Jak. Podlesnik, doma iz Konjic Nemščina v Kozjem. Pred nekaj tedni je dobila tukajšna prodajalka z duhanom dovoljenje, da sme prodajati poštno tiskovine, kakor znamke, dopisnice, poštno nakaznice itd. To je zelo ugodno za odjemalce poštnih tiskovin, ker jim ni treba čakati pošte, ki je po uradnih urah zaprta. — A glejte čuka, kmalu na to se je prikazal nad vratmi prodajalnice na zamodreli deščici napis, toda kakšni napis, — v čisto nemškem narečju, glaseč se: »K. u. K. Poststempelverschleis«, seveda z našimi slovenskimi črkami. Stopim enkrat v to prodajalno rekoč: »Prosim za dopisnico.« Pa kapa kosmata, dobim odgovor: »Se ne vem kaj je to.« Naposled sva se vendar sporazumela in dobil sem, pa ne dopisnice, ampak nemško »Korrespondenz-Karte«. Kura me pikni, sem si mislil ter rekel: »Ali nimate slovenskih?« Odgovor: »Ne!« »Ali imate poštno nakaznice?« Odgovor: »Tudi ne!« Pač smo mi kozjanski Slovenci potrpežljive pare, ker si pustimo vsiljevati čisto nemške tiskovine. Prodajalko z duhanom opozarjam, naj nas od zdaj zanaprej ne izziva več in nam ne vsiljuje samo nemških poštnih

tiskovin. Slovenci kozjanski, zahtevajte vedno le slovenske dopisnice, poštno nakaznice itd., ki se vam jih po postavi mora dati.

V Mozirju je umrl bivši trgovec gosp. Ivan Tribuč.

Cerkvene stvari.

Umril je v Ljubljani dne 15. t. m. čast. g. Matej Slekovc, knezoškofijski konz. svetnik lavantinski, župnik v pokoju in predsednik »Zgodovinskega društva« v Mariboru. Pogreb je danes v Ljubljani ob 3. uri popoldne. Iz Maribora se ga je udeležil veleč. g. profesor dr. Frančišek Kovačič. Z gosp. Slekovcem je izgubil Spodnji Štajer vzglednega duhovnika, izbornega zgodovinarja, neupogljivega narodnjaka in blagega moža. Izgubo, katera nas je zadela z njegovo smrtjo, bomo britko občutili. »Zgodovinsko društvo«, katerega se je rajniki tako veselil in mu dal vse svoje rokopise in celo svojo knjižnico, je sedaj osirotelo, izgubilo je svojega prvega predsednika. Imel je mnogo načrtov za domače-zgodovinsko raziskovanje in proučevanje, a načrte je moral nesti seboj v grob neizvršene. Naš list posebej obžaluje v njem ne samo smrti jednega izmed svojih najboljših in zelo požrtvovalnih prijateljev, ampak tudi smrt jednega izmed najodličnejših sotrudnikov. Spomin na vrlega moža naj ostane med nami trajen! Svetila mu večna luč!

Sedemdesetletnico praznuje 19. t. m. veleč. g. Janez Ev. Košar, župnik v Galiciji. Vobče priljubljenemu gospodu kličemo: Bog ga ohrani še mnoga leta!

Umril je dne 3. dec. v Dev. Mariji v Puščavi g. Franc Monetti, bogoslovec I. leta na mariborskem bogoslovju. Pogreb je bil dne 5. t. m., katerega je vodil vlč. gosp. kanonik Matek, ki se ga je spominjal na grobu v pretresljivih besedah. N. v. m. p! — V zavodu šol. sester v Mariboru je umrla č. sestra Marija Eugenijska Hofer. Rojena je dne 28. jun. 1849. na Tirolskem.

Sv. Pavel. Ravnokar je izšla tretja popravljena in pomnožena izdava knjige z naslovom: »Sveti Pavel, apostol sveta in učitelj narodov.« Njegovo življenje in delovanje opisal ter pridejano okrožnico »Providentissimus Deus« in apostolsko pismo »Vigilantiae« o svetem Pismu poslovenil dr. Michael Napotnik, knez in škof Lavantinski. V Mariboru, 1904. V lastni založbi. Natisnila tiskarna sv. Cirila. — Prelepa in s peterimi krasnimi podobami ozaljšana knjiga se dobiva v kn. šk. pisarni v Mariboru za tri krome.

Društvena poročila.

Slovenski mladinojubi! Dijaška kuhinja v Mariboru prosi vse ljubitelje učeče se mladine, da bi podpirali kolikor mogoče ta prepotrebni zavod. Kajti vsa sredstva so že pošla. Vsak dan se odda 52 do 55 kosil in predsedništvu ni več mogoče premagovati velikih stroškov. Komur ni mogoče darovati denarja, naj daruje živila, kakor: krompir, fižol, repo, zelje itd., katere stvari se naj blagovolijo oddati v Brandis ulici št. 3 nasproti gradu. Vsako darilce se hvaležno sprejme. Pomagajte torej, mladinojubi, kajti s tem ne pomagate samo mladini, ampak v prvi vrsti narodu!

Na Štefanovo v Ruše! Tukajšnje kmetsko bralno društvo ima 26. t. m., to je na Štefanovo, v obnovljenih in zelo obsežnih prostorih gosp. Ant. Novak-a svojo običajno veselico. Vspored: petje, gledališka igra in prosta zabava. Odbor pričakuje, da se je poleg vedno častno zastopanih Mariborčanov in drugih zvestih prijateljev iz okolice vdeleži tudi enkrat nekoliko večje število domačinov. Torej na veselo svidenje! — Odbor.

Gledališka predstava »Slovenske čitalnice« v Mariboru je zadnji nedeljo, dne 13. dec. nad vse izborna vspela. Predstavljala se je nam doslej nepoznana burka s petjem »Tat v mlinu«. Vkljub mali časniškarski reklami se je nabralo občinstva polna

dvorana, posebno naša inteligenca z mesta je bila mnogobrojno zastopana. Po odsviranju nekaterih slovan. komadov odstranila se je zavesa in stal je na odru nam že poznan izboren igralec v ulogi »studenta«. Takoj je zakročil »studentovsko« s svojim krepkim, a milodonečim glasom. V dokaz priznanja mu je sledilo dolgotrajno ploskanje. Istotako nam je pokazal žid Maušel svojo igralsko nardarjenost z jako dobro preštudirano svojo ulogo. Zdi se nam neprekosljiv in nenadomestljiv, kajti v njem si videl pravega žida: govor, obnašanje in — obraz njegov dovedlo nas je nehote do misli: morda pa je on res pravi žid. Zaslužil si je pohvalo z burnim ploskanjem. Pravi humor v ulogi nemškega Miheljna nam je pokazala ta večer izborna igralska moč. Da se je občinstvo radi njega dovolj nasmejalo, smo istinito prepričani. Že njegov nastop, zadržanje in kretanje na odru, raztegnilo nam je nehote ustnice; ni čuda torej, ako se je marsikaj iz njegovega »Dumkopfa« preslišalo. Žel je pohvalo z dolgotrajnim ploskanjem. Zato le želimo, naj bi se ta Miheljn zopet kmalu pokazal na odru. Gospod očka je že star član našega gledališča, zato gre jednak glas tudi sedaj o njem, kajti pridobil si je bodisi radi svojih lepo zapetih kupletov ali veččega igralskega talenta gotovo srca vseh gledalcev. Hčerka Katrica je istotako znan cvet igralske naše družbe. Težavno svojo ulogo je izvršila nad vse dobro, nepri-siljeno in ročno, kar je njej že dano in česar smo tudi že vajeni od nje. Slovenka Doroteja, ki bi se rada od Miheljna nemški naučila, nam je itak tudi že znana sodelovalka našega odra. A ta večer povspela se je še tem višje, ko nam je zapela s svojim nežnim ter milim glasom par pesmic. Ni ponehalo ploskanje dotlej, dokler ni dodala še ene kitice. Odveč bi bila še vsaka nadaljna pohvala izborne igralka, ker ona slovi že od svojega prvega nastopa sem kot taka. Jednake pohvale kot vedno dosedaj zasluži Nemka Ančika. Tako krasno kot je igrala ta večer, je še nismo videli igrati na našem odru. Iz nje je vel pravi igralski duh; nedvomno, da je zato ugajala gledalcem ne le radi njene lepote, marveč tudi glede njenega čistega in tako prikupljivega glasu. Uloga oskrbnika je sicer bolj težavna in nehvaležna uloga, a naš g. diletant jo je še precej dobro izvedel. Desetnik z vojakoma se je — dasiravno diletant-novinec — izkazal dobrega igralca. Pač pa je bilo poznati na njem, da se je prvokrat pokazal na našem odru. — Igra sama na sebi je jako težka, a naši diletantje so jo zmagali in s tem pokazali, da imamo Slovenci za gledal. predstave v Mariboru izborne moči. Velika pohvala in čast gre tudi našemu marljivemu režiserju. Na svidenje zopet, a pri igri z boljso vsebino!

Podravska podružnica slov. plan. društva naznanja, da se vrši njen občni zbor dne 26. grudna t. j. na Štefanovo popoldne ob 3. ozir. 4. uri v gostilni gosp. J. Muleja v Rušah po običajnem dnev. redu. Gg. društvenike prosimo obilne vdeležbe radi jako važnih posvetovanj in sklepov ter radi volitve novega odbora, ker je triletna doba prejšnjemu potekla. Cenjene udeležence tudi opozarjamo, da priredi na večer istega dne »Ruško bralno društvo« svojo običajno veselico. Planinski pozdrav! — Odbor.

Ljutomer. Koncert, h kateremu nas je povabilo »Slov. pevsko društvo« dne 8. decembra t. l. v prostore g. Fr. Sršena, je bil koncert v pravem pomenu besede. Dasi je vspeh obljubljal veliko, smo bili vendar še dobro presenečeni. Koncert je vspel izborno, in prepričali smo se, da je pevsko društvo zelo napredovalo. Kako tudi ne bi? Saj vsako dobro delo, vsak trud blagoslovlja — Večni. V. Parmovo koračnico iz operete »Amazonke« je gospa M. Sršenova spretno sviralna na klavirju. Vsled svoje velike požrtvovalnosti, ki jo tako nesebično razodeva v prid pevskega društva sploh, kakor posebej s tem, da je pri koncertu spremljala še štiri pevske točke, je žela občno, saj zaslužno pohvalo

in priznanje. — Moški zbor nas je s Škroupovo »Staročesko« (Byvaly Čechové) za trenutek posadil na moravska tla, kjer smo jo pred nekaj leti na posvátne Velehradu prvič slišali iz močnih grl izurjenih čeških pevcev. — Kakor v skoku smo bili ločeni od severnih bratov in smo se čutili domače med svojimi ljubimi sosedi Hrvati. Mešani zbor nas je namreč vzdramil iz resnobnih, vzvišenih čustev, ki jih je vprizorila in raznemala v naših srcih veličastna »Staročeska«, in nas je s Katalinič Jeretovimi »Proljetni zvuci« iz F. S. Vilharjeve zbirke kakor na lahnih krilih milo zazibal in vzbujal v nas ljubko jugoslovansko živahnost. Na občno željo, da se ta-le komad ponovi, je zbor prednašal Dragutin Didoličev »S Velebita klik se ori« iz iste zbirke. — H. Volaričev ženski dvospev »Divja rožica« sta izborno peli — kakor dva slavčeka — gospici Elza in Irma Repičevi. Občudovali smo mili sopran prve in lepi alt druge. Sestrici sta pokazali, da sta izurjeni pevki. — Nato sta pristopila k njima gg. Fr. Zacherl in Janko Dijak in naša ušesa je božal Laharnarjev čvetospev »Pri zibeli«. — Naravnost očarala sta občinstvo brata gg. Serajnika. G. Franc Serajnik je sviral na gosli dva komada: H. W. Ernst »Élégie« in Henry Vieuxtemps »Air varié« tako dovršeno in sicer na pamet, da smo mislili, da stoji pred nami toli občudovani starogrški Orfej. Goslarja je jednako umetniško dovršeno spremljal brat gosp. Domicijan Serajnik. Pač jima moramo čestitati k temu, da sta prejela od Stvarnika take talente, ob enem se jima tudi zahvaljujemo, da sta nam preskrbela ta nenavadni užitek! — Veličastno-pretresljivo nas je g. naduč. Fr. Schneider ganil s svojim lepim baritonom, ko je predaval »Grenadirja«, pogovor dveh francoskih vojakov, ki sta leta 1812. srečno odnesla pete iz Ruskega. G. Sršenova je dobro vedela strunam izvabiti glasove, primerne položaju, v katerega nas je postavil pevec. — Prav umestno je bilo, da je zbor počastil tudi veliko godovnico istega dne. Iz A. Foersterjevega »Gorenj. Slavčeka« je zapel mogočno Ave Maria v čast Brezmadežnej, ki je v Elizabetini hiši zapela veličastni, večno-lepi »Magnificat«. — V Hajdrihovi »Siroti« sta alt-solo imenitno prednašali gospa Misja in gdč. Irma Repič. — Za sklep nam je ženski zbor nudil Franc Ferjančičev »Drugi venec narodnih pesmi«, moški zbor pa I. plem. Zajc »Finale iz opere Zrinjski«. Oba zbora moramo pohvaliti. Glasovi so bili čisti, izgovarjalo se je razločno, pazilo se je točno na znamenja. Čast pevcem in pevkam, osobito g. pevovodju, Fr. Zacherlu!

Podružnica sv. Cir. in Metoda na Vranskem ima svoj letni občni zbor dne 20. dec. v gostilni »Slovan«.

Iz Št. Jurija ob juž. žel. Kakor se povsod, kjer se začne mladina zavedati in organizirati, prirejajo poštene gled. predstave, tako je tudi tukajšnje bralno društvo že v četrtič priredilo gledališke igre. Dne 27. nov. igrale so dekleta bralnega društva igro »Sv. Neža«. Igrale so prav izvrstno. Posebno izborno so zadele svojo ulogo: Simporjon (Mar. Klinc), Klavdija (Antonija Golin), Sv. Neža (Milka Mareš) in tudi druge so prav dobro rešile svoje vloge, namreč: Serva (Anica Žličar), Lucina (Marija Cimerman), Emercijana (Kopriva Mina) ter rimske deklice: (Cmok Anica, Mareš Anica, Knez Liza); vestalke: (Liza Vrečko, Cimerman Tilika, Pisanec Amalija, Regoršek Kristina). Lepo je tudi nastopil angelj z mečem v roki (Ungor Jozefa). Deklamacija »Večna luč« se je vsem jako dopadala. Mi želimo čim prej zopet videti te igralka na odru. Med odmori so pa izvrstno udarjali domači tamburaši. Slava jim! Iskreno se moramo zahvaliti čast. gosp. Maksu Ašiču, da je vse tako dobro izteklo. Škoda da so nas zapustili, ko jih najbolj potrebujemo. Oder je bil prav ukusno izdelan in pripraven za to igro. Kulise in druge stvari so pripravili tamburaši brezplačno. Hvala vam na tem mestu! Le naprej, mladina šentjurska in pripravi nam večkrat še

takšno pošteno veselje! Kaj pa mladeniči, ali nas boste skoro razveselili s kako igro?

Ena najkrasnejših pridobitev za zdravje in blaginjo je izvestno sladna kava, ki si je, izdelana po Kathreinerjevem načinu, danes že osvojila ves omikani svet in sobesno skoro vsako družinsko mizo. Zakaj kot rodbinska kava ima zmes iz zrnate kave s Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo tako brezprimerne prednosti glede okusa, zdravja in prihranka, da jih ne sme prezirati nobena skrbna gospodinja. Fini vonj po zrnati kavi, ki daje Kathreinerjevi Kneippovi kavi posebno priznanje, povišuje kot primes priljubljeni okus zrnate kave; tega ni mogoče doseči z nobenim drugim surogatom ali primeskom. Po drugi strani pa spričo te lastnosti Kathreinerjevo Keippovo sladno kavo tudi lahko pijete brez primesi zrnate kave; ta pijača tekne izvrstno in zdravnik jo kot koristno in redilno priporočajo zlasti ženskam in otrokom. Če so Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo že tedaj, ko se je pojavila, označili za »kavo prihodnosti«, se je ta smela beseda dandanes že deloma izpolnila in izpolnjevala se bo po dosedanjih izkušnjah čimdalje bolj. Važno pa je, da vedno rabite le pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo; zato je treba pri nakupovanju izrečno poudarjati ime »Kathreiner« in jemati edino izvorne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp. Ogiblajte se torej skrbno vseh posnemkov in tudi ne kupujte nikoli kaj takega, kar se odtehtuje odprto.

Gospodarske drobtinice.

Poučno potovanje o živinoreji in kmetijstvu po Štajerskem.

(Dalje.)

V tej kleti slušuje že mnogo let izkušen kletar, ki zna z vinom pravilno ravnati, da ni žarko, ampak gladko kakor olje. Iz kleti imajo tudi telefon na grad. Temno je že bilo, ko smo se vračali v Lipnico, kamor nas je spremil tudi oskrbnik, ki je duhovnik ter ima še v pomoč knjigovodjo, tudi duhovnika.

Prenočili smo v Lipnici, od koder smo se za rana drugo jutro odpeljali v Vildon in od tukaj zopet dalje na voze mimo Sv. Jurija (St. Georgen) in Wolfsberga na grad Waldegg, ki je last viteza pl. Plessing. Tam se nahaja največja in najzornejša svinjereja na Štajerskem. Tam redijo nad 200 svinj najboljše pasme in to na najpriprostejši način. Vse te svinje oskrbuje samo dva človeka in jeden pes-ovčar. Svinje se navadno pasejo in krmijo samo s surovo pičo. Mrjasci in plemene svinje bivajo leto in dan, v poletju in v zimi, skoro na prostem; samo za ležišče in slabo vreme imajo streho brez vrat in zapahov. Obednico imajo plemene svinje skupno, a še ta je samo s streho pokrita in z malim plotom ograjena, znotraj pa so skupna korita. Tla v ležišču so lesena s slamo postлана; tla v obednici pa iz opeke in s cementom zalita. Od tukaj imajo svinje prosto pot na pašo, ki je ograjena ter se vsako leto menja. Prasci ali mlade svinje bivajo v zaprtem svinjaku. Svinjak je vzorno napravljen z lesenimi oddelki. Pred svinjakom imajo prasci zopet skupno korito za krmljenje. Za pičo jim dajejo zrezane buče in peso, pomešano s plevami; dajejo jim v korito tudi kompost, ki jim prav dobro tekne.

Tudi mladiči imajo svojo ograjo in sicer prav v bregu. Ulica h ograji je strma in z okroglim lesom potlakana.

Nismo se mogli nagledati in načuditi, kako je vseh teh 120 paglavcev hiteo po tej strmi ulici, ko se jim je odprla zatvornica. Kar jeden čez drugega so kobacali in so bili mnogo pred nami na vrhu. Tam pa se je še le začelo pravo rajanje. Zdelo se mi je, kakor da vidim šolarje na šolskem vrtu. Lovili so se in kobicali, skakali in plesali kakor komedijanti na sejmu. Iskali so črvov, pulili travo pa zopet razposajeno tekali okoli in se valjali po bregu. Res da, narava razveseljuje tudi neumno živino.

Tukaj so se vzgojevale do sedaj svinje

čiste angleške »Jorksirske« pasme in tudi mešane z domačimi svinjami, sedaj se je pa vpeljalo tudi domače takoimenovano staronemško pleme. To pleme je posebno dolge in v zadnjem delu široke rasti, torej daje obilno mesa. Tudi postane težje od vseh drugih vrst. Glavo ima srednje kratko z ravnim rilcem, ušesa pa velika, katera skoro vso glavo pokrijejo. Špomladi se bodo od te vrste že oddajali plemeni prašički in svinje. O svinjereji se tukaj pelja popoln zapisnik, da se obvaruje plemenjenje po sorodnosti. Vsaka svinja ima na ušesu vtisnjeno številko.

(Dalje prihodnjč.)

Za gg. organiste!

Cecilijansko društvo v Mariboru opozarja uljudno gg. organiste in druge prijatelje liturgičnega petja, da ima odslej »Obrednik za organiste« (v platno vezan 1.40 K s pošto 1.60 K) in »Officium defunctorum« ali sveto opravilo za mrtve (y platno vezano 1.60 K s pošto vred), katere knjižice je sestavil Matej Štrakl, koralist stolne cerkve v

Mariboru, Cecilijno društvo v zalogi in razprodaji. Blagovoljna naročila naj se torej naslovijo na »Cecilijno društvo v Mariboru« in ne več na g. M. Štrakl. 621 1—1

Loterijske številke

Trst 12. decembra: 70, 50, 3, 54, 73.
Linc 12. decembra: 58, 20, 62, 8, 19.

Listnica uredništva. Goricopoljski: Hvala! Drugo prihodnjč! Iskren pozdrav! — Bogoslovje: Zalibog, tokrat premalo prostora! Priobčili smo kratko notico. — Sv. Kunigunda: Oprostite, moralo izostati tokrat radi tesnega prostora. Na svidenje zopet v uredništvu! — Oprostite, zaradi pomankanja prostora morali odložiti. Vesele praznike! — Gosp. S... a v Moravcih: Za tokrat prepozno!

Dobrna pri Celju. Podpisano načelstvo »Hranilnice in posojilnice na Dobrni« izreka tem potom svojo najtoplejšo zahvalo slavni »Zvezi slovenskih posojilnic v Celju«, posebej pa še g. revizorju Franju Joštu za pomoč in požrtvovalni trud pri snovanju in otvoritvi imenovane »Hranilnice in posojilnice na Dobrni«. — Dobrna pri Celju, dne 10. dec. 1903.
Martin Jamnikar, načelnik.

Zahvala.

Podpisani se prisrčno zahvaljuje imenom podpornega društva vsem dobrotnikom, kateri so z darili v denarjih ali v blagu pripomogli, da je Miklavž prinesel podporo društvu pri šolski tomboli dne 6. decem. t. l. čistega dobička 220 kron v korist ubožnih otrok Franc Jožefove šole v Ljutomeru. Iskrena zahvala tudi p. n. damam, ki so se trudile s prodajanjem kart. — Ljutomer, dne 13. dec. 1903.

Jan. Ev. Robič, načelnik.

Društvena naznanila.

Dne 23. decem. »Čitalnice in pevsk. društva v Konjicah« občni zbor v gostiln. prostorih. Začetek oh 7. uri zvečer.
Dne 26. decem. »Prostov. gasil. društva v Iljaševcih« tombola v gostilni g. M. Vaupotiča v Norsineh pri Ljutomeru ob 4. uri popol.
» » » »Prostov. požarne brambe žalske« božična veselica v dvorani g. Hodnika v Žalcu. Začetek ob 4. uri popol.
Dne 27. decem. »Pevsk. društva Braslovče« občni zbor v prostorih g. V. Brišnika ob 4. uri.

„Zgodovinsko društvo za Slov. Štajer.“ naznanja vsem prijateljem in znancem žalostno novico, da je njegov predsednik, velezaslužni slovenski pisatelj in zgodovinar velečastiti gospod

Matej Slekovec,

kn. šk. konzist. svetovalec, vpok. župnik Sv. Marka pri Ptujju itd.

po dolgi bolezni, previden večkrat s sv. zakramenti, dne 15. grudna v Ljubljani v »Leonišču« mirno v Gospodu zaspal. Truplo dragega pokojnika se pokoplje dne 17. grudna ob 3. uri pop. na ljublj. pokopališču.

Slovesne zadušnice bodo v tukajšnji Alojzjevi cerkvi dne 19. grudna ob 8. uri zjutraj. Vsi prijatelji se prijazno vabijo.

Maribor, dne 15. grudna 1903.

Odbor »Zgodovin. društva.«

Slovenci!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!

Podpisani spoštljivo naznanja, da so velečast. gospod

Matej Slekovec,

knezoškof. konz. svetovalec, župnik pri Sv. Marku niže Ptujja v p., predsednik »Zgodov. društva« itd.,

danes, dne 15. decem. t. l. ob 9. uri dopoldne, po dolgi in mučni bolezni v 57. letu svoje starosti večkrat prevedeni s sv. zakramenti za umirajoče in popolnoma vdani v voljo božjo, mirno v Gospodu zaspali.

Truplo preblagega pokojnika boče v četrtek, dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne v »Leonišču« v Ljubljani blagoslovljeno in prenešeno na tukajšnje pokopališče.

Preblagega pokojnika priporočam v pobožno molitev.

V LJUBLJANI, dne 15. dec. 1903.

P. Salezij Vodošek,
franciškan.

626 1—1

Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanjša objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 v.
Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravništvu se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Lepo posestvo pod jako ugodnimi se takoj proda popolnoma ali pa deloma. Posestvo obstoji iz vinograda, z novim nasadom in južno lego, nekaj gozda, travnika in lep, mladi sadovnjak; skupaj meri celo zemljišče 5 oralov. Z novo zidanimi poslopiji: gospodarska hiša, viničarija, preša in hlevi za živino. Vse v najboljšem stanu in zavarovano. Posestvo je od farne cerkve Sv. Tomaž v Slov. goricah oddaljeno samo četrtr ure; leži pa tik glavne ceste, vodeče v Ormož z lahkim privozom. — Vse natančneje se izve pri uredništvu lista. 614 2—1

V najem se da.

Učenca z dobrimi šolskimi spričevali in primerno izobrazbo sprejme takoj Ivan Lešnik, trgovec v Šmarju pri Jelšah. 595 3—1

Trgovina, kjer že več let obstoji dobro obiskana trgovina s špicerijskim in manufakturnim blagom, blizu farne cerkve na obljudenem kraju se da v najem. Sprejme se samo zavedni Slovenec. Ponudbe z natankim naslovom na upravništvu! 607 3—1

Proste službe.

Oženjeni viničar z več delavskimi močmi, pošten in zanesljiv ter popolnoma več novega trtnarstva, za novonasajeni vinograd v Vinarjah se išče. Nastop službe 1. februarja 1904. Ponudbe sprejema do 1. januarja 1904 oskrbništvu kneza Hugo Windisch Grätz v Konjicah. 602 3—2

Služba orgljarja v Vitanju se razpiše do 7. januarja 1904. Zaslužka je do 600 K. Prošnje na cerkveno predstojništ. v Vitanju pri Celju. 623 3—1

Viničar za večje posestvo se sprejme takoj pri posestniku Tomažu Mikl pri Sv. Marjeti niže Ptujja. 618 2—1

Mlad majer, vaje vsakega dela, poljskega in vinogradskega, išče službe s 1. januarjem. — Naslov pove upravništvu lista. 311 2—1

Deklico, ki zna šivati perilo in ki se razume v prodajalnici, sprejme takoj Marija Heumayer, glavni trg št. 1, Maribor. 612 3—1

Razno.

Enoletnega otroka, deklico, ki že hodi, odda milosrčnim ljudem, ki bi jo vzeli za svojo, Marija Skerget pri gosp. Wiedeman, kleparju v Mariboru, glavni trg št. 11. 505 3—1

Deklice, ki se bodo učile kuhati in šivati, sprejme na hrano in stanovanje Luiza Sivka, uradniška vdova v Mariboru, stolni trg št. 2. 594 3—2

Trikratni »Živijo« kliče »katol. del. društvo v Puščavi« čast. g. župniku, svojemu zaščitniku in odborniku, Adamu Grušovniku k njegovemu slavnemu godu dne 24. grudna 1904. 610 1—1

Petrolne žarnice

k znižani ceni, v največji izbiri vsakovrstnih svetilk in njih delov ter petrolne kurilne peči, stopiče (pečate) iz kavčuka in kovine, za urade in posameznike, monograme in vzorce v znamovanje perila itd. itd. — Nazorne dopisnice (posamezne od 2 v in skupine po 10 komadov od 30 vin. naprej), srečke (posamezne ali v skupinah) na mesečno plačo, šivalne stroje (vsakovrstnih sestavov) od 38 K naprej na mesečno plačo. — Vsako blago ceneje ko povsod drugod priporoča 625 6-1
I. E. Weixl v Mariboru,
Zofijni trg št. 3.

Pisarna

Hranilnega in posojilnega društva (posojilnice) v Ptujju

bode radi sklepanja računov od 25. decem. 1903 do 6. januarja 1904 t. j. od božiča pa do sv. Treh kraljev zaprta. Med tem časom se bodo tekom navadnih uradnih ur sprejemale in izplačevale le hranilne vloge.

Ravnateljstvo.

Jožef Kolarič,
mizarški mojster v Mariboru
 Tegetthoffov trg št. 3
 (prej samostan sester reda sv. Frančiška),
 absolviran obiskovalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem muzeju na Dunaju 376 26-10
 se priporoča slavn. občinstvu v izdelovanje vseh mizarških izdelkov za poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalnice, ter vsakovrstno delo v šoli in cerkvi v vseh slogih najfinejšega in najpripottejšega izdelka.
 Načrti in proračuni so na razpolago.

Anton Viher
 mizarški mojster v Mariboru
Koroške ulice št. 31 492 7-6
 absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu
 se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarških izdelkov za poslopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalnice, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastonj!
 Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in oterkanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejajo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in izboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborna proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te ne bi smele radi tega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:
Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K. 5 ducatov (60 steklenic) 17- K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opaukar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd.
Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,
 617 10-1 Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Amerika.

Odhod iz Havre vsako soboto.
 Vozni listki od francoske družbe.
 Dobra in hitra vožnja, izvrstna hrana z vinom in likerjem. — Natančneja pojasnila zastonj in franco pod naslovom: **Französische Linie, Wien IV., Weyringergasse 8.** 549 10-5

Anton Paoluzzi
 pos. v Cittanovi, Istria,
 prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter.
 belo domače " 13 " "
 teran " 14 " "
 Po tej ceni franco na postajo Trst;
 v svojih sodih se podraži za 5%
 537 Vzorci se pošljejo zastonj. 6

Za slovenske mladeniče in mladenke!

V sedanjem mledeniskem gibanju na Štajerskem in Koroškem bi ne smelo biti mladeniča in mladenke, ki ni čital knjige

Črtice iz slovenske zgodovine.
 I. Stari Slovani.

En komad stane samo 30 vin., s pošto vred 33 vin.
 Namesto denarja se lahko vpošljejo znamke.
 Kdor vpošlje denar za 12 komadov, dobi komad povrh.
 Dobi se
 v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

Maribor

Anton Hermetter,
 trgovina s špecerijo in deželnimi pridelki
 „pri belem zajcu“ 572 8-4
 v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 9

Čast mi je slav. občinstvu v Mariboru in okolici naznaniti, da sem svojo trgovino oskrbel s samo svežim in najboljšim špecerijskim blagom, katero priporočam: najboljšo **moko** za kruh iz prvih ogrskih paromlinov, domačo svinjsko **mast** in **zaseko**, najboljšo svežo **rozino**, **cibebe**, suho **grozdje** in pravo domačo **strd** kakor tudi vsakovrstno **južno sadje** po najnižjih cenah. — Razven tega bom imel v zalogi vsakovrstno **deželne pridelke** ter istočasno opozarjam gospodinj, da **nespujem** vse deželne pridelke po najnižjih cenah. — Cenj. in obilnim arabam se priporoča z odličnim spoštovanjem
Anton Hermetter, trgovina „pri belenu zajcu“.

Maribor

DEMETRIJ GLUMAC,
 kotlar v Mariboru
 Kaserngasse št. 13. Kaserngasse št. 13.
 priporoča svojo veliko zalogo **kotlov** za kuhanje žganja, kotlov za perilo in **peronospera brizgalnice.**
 Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča dela točno in po ceni. 265 28

Nova trgovina!
 Slavnemu občinstvu naznanjam, da otvorim dne 7. decembra 1903
 v Celju, Graška cesta št. 43
 (pri gostilni „Stadt Graz“
trgovino z raznovrstnim žganjem in likerji na debelo in drobno.

Vsakega odjemalca zagotavljam, da se bom potrudil postreči najboljše, točno in po jako ceni. Za obilna naročila se priporoča
Robert Diehl,
 trgovec. 608 2-1

Božične in novoletne

voščilne razglednice

lično in fino izdelane
 prodaja
tiskarna sv. Cirila
 v Mariboru.

Vizitnice
 priporoča
tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

V slovo!

Ker nama ni bilo možno osebno posloviti se od mnogih prijateljev in znancev, kličeva tem potom prisrčni

z Bogom!

Kohej Jakob in Julija. 615 1-1

Iz zapuščine
preč. gospoda stolnega dekana **dr. I. Križaniča**
in iz **lastne zaloge** priporočamo sledeče knjige:

Zavod šolskih sester v Mariboru.

Naročila sprejema tudi tis karna sv. Cirila v Mariboru.

1. Razlaga novega Velikega Katekizma I. in II. del. Oba staneta 6 K, elegantno vezana 7 K 40 h, Po pošti 30 h več.
2. Monsignore Fran Kosar, hišni prelat sv. Očeta, knez, škof, konz. svetovalec, infullrani stolni dekan lavantinski. (Kakih 30 izvodov.) Znižana cena 60 h, s pošto 70 h.
3. Bela žena ali Prva reč med štirimi poslednjimi. Drugi popravljeni in pomnoženi natis. Komad sedaj po 20 h, s pošto 25 h.
4. Rimska božja pot ali Slovenski romarji. Cena sedaj 20 h, s pošto 25 h.
5. Sveto vodilo z raznimi molitvami in pobožnostmi za šolske sestre III. reda sv. Frančiška. Velja v platno vezano 2 K 80 h, v usnje z zlato obrezo 3 K 50 h. Po pošti 20 h več. Sveto Vodilo je posebno primeren molit venik za dekleta in žene tretjerednice. Spisan je kakor nalašč za nje ter obsega različne pobožnosti, katere opravljajo tretjerednice med letom.
6. Molitvenik za gojenke zavoda šolskih sester iz III. reda sv. Frančiška v Mariboru. Stane v platno vezan z rdečo obrezo 1 K 40 h, v usnje vezan z zlato obrezo 2 K. Po pošti 20 h več. To je najnovejši molitvenik ter obsega razven navadnih molitev različne pobožnosti: v čast presvetega srca Jezusovega in Srca Marijinega, v čast Božje previdnosti, brezmadež. Spočetja Dev. Marije, sv. Jožefa, sv. Antona, sv. Alojzija, sv. Filouene itd. Spisan je v pavi vrsti za domače gojenke, venaar pa je tako urejen, da služi izborno posebno onim dekletom, ki stopijo iz šole, pa vsem samskim tretjerednicam. Urejen je po novem katekizmu ter se dobiva v slovenskem in nemškem jeziku. 609 3-1

Izdelovatelj orgel Ivan Milavec

(Goršičev učenec)

Ljubljana Cerkvene ulice Ljubljana. se priporoča najuljudneje preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v strokovno dovršeno izdelovanje

novih cerkvenih orgel

po najnovejših, zanesljivih in izkušenih sestavih.

Vsakovrstna popravila in predelovanja izvršuje z najzanesljivejšo natančnostjo po najnižjih cenah.

585 6-4 **Svoji k svojim!**

Najboljše gnojilo za travnike je

Tomazeva žindra

Kupujte isto v narodni trgovini z železnino „**Mercur**“

603 2-2

Peter Majdič

Celje Graška ul. 12. Celje

Navod za uporabo zastonj!

Bogata zaloga poljedelskih strojev, slamoreznic itd.

Na svetovni razstavi v Parizu l. 1900 „Grand prix“

Svetovnoznani ruski karavanski čaj brata

K&C Popoff v Moskvi.

Zalagatelj več evropskih dvorov.

Najfinejša marka.

Postavnoreg. varstv. znamka.

Dobi se v originalnih zavitkih v vseh boljših trgovinah. 556 10-7

Nova trgovina v Polzeli.

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem v lastni hiši otvoril

trgovino z mešanim blagom.

Založen s svežim, vsakovrstnim blagom, zamorem vsem željam p. n. občinstva po najnižji ceni ustreči.

Kupujem tudi vse poljske pridelke po dnevni ceni. K mnogobrojnemu obisku svoje trgovine priporočujoč se zagotavljam točno in vestno postrežbo ter bilježim z vsem spoštovanjem

606 3-2

Josip Cizel.

Suhe gobe, predivo, želod, orehe, vsakovrsten fižol, vsakovrstno žlto, suho in sveže sadje, sploh vse dež. pridelke

kupi

Anton Kolenc

574 8 5 v Celju.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživlja-joče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1-20 gld. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabelem na krvi. Steklenica 1-50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen. se pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-10

Razglas.

Od podpisanega sodišča se naznani, da je Ana Kotnik, posestnica na Spodnji Poljskavi, svojemu možu Francetu Kotnik, posestniku ravnotam, v smislu § 1238 obč. drž. zak. prepovedala njeno premoženje še za naprej oskrbovati.

C. kr. okr. sodišče Slov. Bistrica, oddel. I, dne 9. decembra 1903. 616 3-1

R a z g l a s.

Razpiše se zniževalna dražba novega gospodarskega poslopja pri župnišču sv. Pankrac v Gornji Ponikvi.

Vse delo je proračunjeno na K 9.400.—

Načrt, podrobni proračun in stavbenki pogoji so na ogled pri županstvu Velika Pirešica kot načelništvu cerkveno konkurenčnega odbora.

Dražba se vrši dne 30. decembra 1903, popoldne ob 1. uri na lieu mesta Gornja Ponikva. Dražbitelj mora položiti pred dražbo 10% varščine.

Cerkveni konkurenčni odbor Velika Pirešica, dne 12. decembra 1903.

618 2-1

Jernej Štefančič, načelnik.